

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА БЕЗПЕКИ НАСЕЛЕННЯ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політична психологія»

вибірковий професійний освітній компонент

за освітньо-професійними програмами «Екстремальна та кризова психологія», «Робота з персоналом» підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за денною формою навчання у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах
на 2024- 2025 навчальний рік.

Протокол № 1 від « 28» серпня 2024 року.

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Політична психологія»

2024 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація (опис) навчальної дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Політична психологія» сприяють глибокому й різнобічному дослідженню та аналізу особистості, групи, соціалізації особистості у суспільстві, збагаченню наукового світогляду здобувачів та їх психологічної культури.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне визначення концептуальних засад і методологічних принципів політичної психології; ознайомлення з сучасними підходами до соціально-психологічної практики у сфері політики; вироблення базових практичних умінь і навичок; формування морально-етичних норм і відповідальності; усвідомлення професійної ідентичності та становлення професійної компетентності.

Відмінною особливістю цього курсу є те, що на заняттях застосовується метод порівняльного аналізу світових політичних систем, активне навчання, творче оперування засвоєними знаннями, розуміння перспектив розвитку сучасної соціальної та політичної психології, розвиток у здобувачів вищої освіти базових компетенцій психолога.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Назаров Олег Олександрович, професор кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук, професор.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 441. Робочий номер телефону – 707-34-78.
E-mail	nazarov@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- соціальна психологія; - політична психологія.
Професійні здібності	- супервізія для психологів-практиків, соціальних працівників та працівників кадрових органів
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Yurchynska H., Ananova I., Nazarov O., Salnikova T., Martynets L. Provision of qualified psychological assistance as a result of crisistraumatic events. AD ALTA: journal of interdisciplinary research. Vol. 12, Issue 2, Special Issue XXXI., MAGNANIMITAS Assn / Hradec Kralove, The Czech Republic, 2022. P. 94-99. http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120231/papers/A_17.pdf Назаров О.О. Психологія діяльності рятувальника: зміст та проблеми для обговорення. Проблеми екстремальної та кризової психології, 2022. № 4(2). С. 30-37. http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/16953

	Назаров О.О., Сенько А.П. Стресостійкість та її особливості у працівників ДСНС в умовах воєнного стану. Проблеми екстремальної та кризової психології, 2023. № 6(4). С. 43-50. http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/19327
--	---

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру що п'ятниці з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування професійно-орієнтованих знань про структурні компоненти, закономірності та функції політичної психології, а також початкових умінь та навичок інформаційно-аналітичної роботи в галузі соціальної та політичної психології.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	денна (вечірня)
Статус дисципліни	вибіркова професійна
Рік підготовки	4-й
Семестр	7-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	4,0
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	120
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	18
- практичні заняття (годин)	
- семінарські заняття (годин)	22
- лабораторні заняття (годин)	
- курсовий проект (робота) (годин)	
- інші види занять (годин)	
- самостійна робота (годин)	80
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	диференційований залік

Передумови для вивчення дисципліни

Раніше мають бути вивченими такі дисципліни: загальна психологія, соціальна психологія.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої-професійних програм «Екстремальна та кризова психологія», «Робота з персоналом» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПР
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	ПР 13
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР 17
Критично оцінювати та аналізувати механізми різних форм масової поведінки за принципом психологічних чинників її регуляції, прогнозувати поведінку соціальних груп.	ПР 24

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, СК
Навички міжособистісної взаємодії	ЗК 08
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК 10
Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	СК 04

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Основи політичної психології. Особистість як проблема соціально-політичної психології.

Тема 1.1. Теоретико-методологічні та прикладні основи політичної психології.

Тема 1.2. Політична свідомість та політична соціалізація.

Тема 1.3. Політична культура.

Тема 1.4. Політична психологія влади.

МОДУЛЬ 2. Психологічні аспекти макрополітичних феноменів.

Тема 2.1. Політична психологія соціальних груп.

Тема 2.2. Психологія мас.

Тема 2.3. Психологія політичного лідерства, іміджу та авторитету суб'єктів політики.

Тема 2.4. Політичні комунікації та їх психологічне забезпечення.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Форма здобуття освіти денна (вечірня)					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	семінарські (практичні) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота
7-й семестр						
Модуль 1. Основи політичної психології. Особистість як проблема соціально-політичної психології.						
Тема 1.1 Теоретико-методологічні та прикладні основи політичної психології.	12	2	2		8	
Тема 1.2 Політична свідомість та політична соціалізація.	12	2	2		8	
Тема 1.3 Політична культура.	12	2	2		8	
Тема 1.4 Політична психологія влади.	14	2	4		8	модульна контрольна робота (теми 1.1-1.4)
Разом за модулем 1	50	8	10		32	
Модуль 2. Психологічні аспекти макрополітичних феноменів.						
Тема 2.1 Політична психологія соціальних груп.	12	2	2		8	
Тема 2.2 Психологія мас.	12	2	2		8	
Тема 2.3 Психологія політичного лідерства, іміджу	24	4	4		16	

та авторитету суб'єктів політики.						
Тема 2.4 Політичні комунікації та їх психологічне забезпечення.	22	2	4		16	модульна контрольна робота (теми 2.1-2.2)
Разом за модулем 2	70	10	12		48	
Разом	120	18	22		80	

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретико-методологічні та прикладні основи політичної психології	2
2.	Політична свідомість та політична соціалізація.	2
3.	Політична культура.	2
4.	Політична психологія влади.	4
5.	Політична психологія соціальних груп.	2
6.	Психологія мас.	2
7.	Психологія політичного лідерства, іміджу та авторитету суб'єктів політики.	4
8.	Політичні комунікації та їх психологічне забезпечення.	4
	Разом	20

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань.

1. Політика як сукупність цінностей.
2. Інстинкти, навички, розумні дії як форми політичної поведінки.
3. Невербальні засоби політичної комунікації: сутність та форми.
4. Вербальні засоби політичної комунікації: сутність та форми.
5. Складові соціально-політичного статусу особистості: орієнтація, позиція, престиж, мотивація, професіоналізм, роль.
6. Політичні маніпуляції: сутність, фактори, особливості та типологія.
7. Мотиви та потреби у політичній поведінці.
8. Фактори сприйняття політичного лідера: зміст та класифікація.
9. Політичні міфи: сутність, функції та сучасний соціально-політичний зміст.
10. Політичне лідерство: сутність, механізми, фактори.
11. Засоби та технології впливу засобів масової інформації на електорат.
12. Психологічні умови укріплення політичного авторитету.
13. Чутки як психологічне явище: класифікація, джерела. Запобігання чуткам та боротьба з ними.
14. Зміст та форми політичної реклами.

15. Інформаційно-психологічна безпека у політиці: сутність, завдання та прийоми.

Форми та методи навчання і викладання.

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань, консультації, модульні контрольні роботи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі **методи навчання і викладання**:

- методи навчання за джерелами набуття знань: лекція, пояснення, бесіда, обговорення матеріалу що вивчається;
- наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження);
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається, а саме проблемний виклад та частково-пошуковий;
- робота з навчально-методичною літературою та із використанням технічних ресурсів;
- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік, індивідуальні завдання, есе, реферати, доповіді, тестування у системі «Open Test» тощо.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі індивідуального опитування; виступів на семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань; тестування у системі «Open Test», виконання модульних контрольних робіт тощо.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	лекції	4	0
	семінарські	5	15

	заняття*		3	
	модульна контрольна робота*	1	15	15
Разом за модуль 1				30
Модуль № 2	Лекції	5	0	0
	Семінари*	6	3	18
	Модульна контрольна робота*	1	15	15
Разом за модуль 2				33
Разом за поточний контроль				63
II. Індивідуальна самостійна робота, в тому числі тестування в системі «Open Test»				37
III. Диференційований залік				-
Разом за всі види навчальної роботи				100

* – види навчальних занять та контрольні заходи для обов'язкового виконання.

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

3 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.

2,5 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє.

1,5 бали – завдання виконане частково.

1,0 бал – завдання виконане частково, допущено значні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти, які дозволяють отримати додаткові бали:

Критерії оцінювання індивідуальних завдань:

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти за модулями 1 та 2:

1. Політична психологія як наука.
2. Предмет та об'єкт політичної психології.
3. Історія становлення та розвитку політичної психології як науки.
4. Основні напрями у політичній психології: біхевіористський, психоаналітичний, когнітивний, гуманістичний.
5. Політична свідомість суб'єкта політики.
6. Політичні ідеали, символи та міфи.
7. Політична соціалізація та її сутність.
8. Політична соціалізація: шляхи, типи, етапи.
9. Механізми політичної соціалізації.
10. Соціально-політичний статус особистості.
11. Політична культура як соціально-психологічний феномен.
12. Політична свідомість та політична поведінка суб'єкта політики.
13. Інстинкти, навички та дії у політичній поведінці.
14. Мотиви, потреби у політичній поведінці.
15. Політичний менталітет суб'єкта політики.
16. Національний характер суб'єкта політики.
17. Соціобіологічний підхід до проблеми влади.
18. Компенсаторна концепція влади.
19. Я-концепція політичного лідера.
20. Легітимність влади та її психологічні ознаки.
21. Групи у політиці.
22. Теорії політичної еліти.
23. Політичні організації: сутність, функції та типологія.
24. Політичні партії: сутність, функції та типологія.
25. Масова стихійна поведінка: сутність, форми.
26. Феномен натовпу, його види, закономірності прояву. Управління поведінкою натовпу.
27. Механізми та особливості масової паніки.
28. Чутки як психологічне явище: класифікація, джерела, боротьба з ними.
29. Політичне лідерство: сутність, механізми, фактори, теорії.
30. Психологічний аналіз особистості політичного лідера.
31. Політичний імідж: психологічний зміст та його особливості.
32. Політичний імідж: загальні вимоги та умови формування.
33. Психологічні моделі політичного іміджу.
34. Політичні технології створення ефективного політичного іміджу.
35. Посадовий та особистісний авторитет.
36. Політичні комунікації: сутність та характеристики у сучасних умовах.
37. Політичні маніпуляції: сутність, фактори, особливості.
38. Вербальні та невербальні засоби політичних комунікацій.

39. Іміджмейкінг та паблік рілейшенз у політичних комунікаціях.

40. Зміст та форми політичної реклами в політичних комунікаціях.

Модульний контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт у формі есе за модулями 1 та 2:

14-15 балів – вірно дано відповідь на питання із дотриманням всіх вимог до виконання;

9-13 балів – в цілому розкрито питання, але недостатньо обґрунтованні відповіді, допущені незначні помилки;

5-8 балів – частково розкрито питання, недостатньо обґрунтованні відповіді, допущені помилки;

1-4 бали – питання розкрито поверхнево, немає обґрунтування відповіді, допущені грубі помилки;

0 балів – відповідь відсутня або робота містить грубі помилки.

Модульна контрольна робота є складовою контролю роботи здобувачів вищої освіти, яка виконується у вигляді письмової роботи під час періоду самостійного навчання або семінарського заняття. Для отримання допуску до підсумкового контролю здобувач вищої освіти повинен виконати модульну контрольну роботу, яка виконується у міжсесійний період та повинна бути подана для перевірки та рецензування викладачу. Здобувачі вищої освіти, модульні контрольні роботи яких пройшли рецензування та зараховані, вважаються допущеними до складання диференційованого заліку з дисципліни. Оцінювання модульної контрольної роботи здійснюється у відповідності до визначених критеріїв. У день складання диференційованого заліку модульні контрольні роботи на рецензування не приймаються.

Загальні вимоги до оформлення контрольної роботи: написання українською мовою, чіткість побудови, логічна послідовність аргументації відповідей на завдання. Слід використовувати загальноприйняту психологічну термінологію.

Список використаних літературних джерел розміщується з нової сторінки у алфавітному порядку.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат).

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з одного питання. У відповіді на поставленні питання здобувачі вищої освіти повинні відобразити володіння навчальним матеріалом, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати

різноманітні явища та факти, проявляючи особисту позицію щодо них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Питання для підготовки до модульної контрольної роботи у формі есе :

Модуль 1:

1. Політична психологія як наука.
2. Предмет та об'єкт політичної психології.
3. Історія становлення та розвитку політичної психології як науки.
4. Основні напрями у політичній психології: біхевіористський, психоаналітичний, когнітивний, гуманістичний.
5. Політична свідомість суб'єкта політики.
6. Політичні ідеали, символи та міфи.
7. Політична соціалізація та її сутність.
8. Політична соціалізація: шляхи, типи, етапи.
9. Механізми політичної соціалізації.
10. Соціально-політичний статус особистості.
11. Політична культура як соціально-психологічний феномен.
12. Політична свідомість та політична поведінка суб'єкта політики.
13. Інстинкти, навички та дії у політичній поведінці.
14. Мотиви, потреби у політичній поведінці.
15. Політичний менталітет суб'єкта політики.
16. Національний характер суб'єкта політики.
17. Соціобіологічний підхід до проблеми влади.
18. Компенсаторна концепція влади.
19. Я-концепція політичного лідера.
20. Легітимність влади та її психологічні ознаки.

Модуль № 2.

1. Групи у політиці.
2. Теорії політичної еліти.
3. Політичні організації: сутність, функції та типологія.
4. Політичні партії: сутність, функції та типологія.
5. Масова стихійна поведінка: сутність, форми.
6. Феномен натовпу, його види, закономірності прояву. Управління поведінкою натовпу.
7. Механізми та особливості масової паніки.
8. Чутки як психологічне явище: класифікація, джерела, боротьба з ними.
9. Політичне лідерство: сутність, механізми, фактори, теорії.
10. Психологічний аналіз особистості політичного лідера.
11. Політичний імідж: психологічний зміст та його особливості.
12. Політичний імідж: загальні вимоги та умови формування.
13. Психологічні моделі політичного іміджу.
14. Політичні технології створення ефективного політичного іміджу.
15. Посадовий та особистісний авторитет.

16. Політичні комунікації: сутність та характеристики у сучасних умовах.
17. Політичні маніпуляції: сутність, фактори, особливості.
18. Вербальні та невербальні засоби політичних комунікацій.
19. Іміджмейкінг та паблік рілейшенз у політичних комунікаціях.
20. Зміст та форми політичної реклами в політичних комунікаціях.

Підсумковий контроль.

Здійснюється шляхом підрахунку сумарної кількості балів, отриманих разом за всі види навчальної роботи та накопичених протягом семестру, за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України.

Перелік теоретичних питань для підготовки до диференційованого заліку:

1. Політична психологія як наука.
2. Предмет та об'єкт політичної психології.
3. Історія становлення та розвитку політичної психології як науки.
4. Основні напрями у політичній психології: біхевіористський, психоаналітичний, когнітивний, гуманістичний.
5. Політична свідомість суб'єкта політики.
6. Політичні ідеали, символи та міфи.
7. Політична соціалізація та її сутність.
8. Політична соціалізація: шляхи, типи, етапи.
9. Механізми політичної соціалізації.
10. Соціально-політичний статус особистості.
11. Політична культура як соціально-психологічний феномен.
12. Політична свідомість та політична поведінка суб'єкта політики.
13. Інстинкти, навички та дії у політичній поведінці.
14. Мотиви, потреби у політичній поведінці.
15. Політичний менталітет суб'єкта політики.
16. Національний характер суб'єкта політики.
17. Соціобіологічний підхід до проблеми влади.
18. Компенсаторна концепція влади.
19. Я-концепція політичного лідера.
20. Легітимність влади та її психологічні ознаки.
21. Групи у політиці.
22. Теорії політичної еліти.
23. Політичні організації: сутність, функції та типологія.
24. Політичні партії: сутність, функції та типологія.
25. Масова стихійна поведінка: сутність, форми.
26. Феномен натовпу, його види, закономірності прояву. Управління поведінкою натовпу.
27. Механізми та особливості масової паніки.
28. Чутки як психологічне явище: класифікація, джерела, боротьба з ними.

29. Політичне лідерство: сутність, механізми, фактори, теорії.
30. Психологічний аналіз особистості політичного лідера.
31. Політичний імідж: психологічний зміст та його особливості.
32. Політичний імідж: загальні вимоги та умови формування.
33. Психологічні моделі політичного іміджу.
34. Політичні технології створення ефективного політичного іміджу.
35. Посадовий та особистісний авторитет.
36. Політичні комунікації: сутність та характеристики у сучасних умовах.
37. Політичні маніпуляції: сутність, фактори, особливості.
38. Вербальні та невербальні засоби політичних комунікацій.
39. Іміджмейкінг та паблік релейшенз у політичних комунікаціях.
40. Зміст та форми політичної реклами в політичних комунікаціях.

Політика викладання навчальної дисципліни

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента): відвідування занять є обов'язковим компонентом в системі вивчення курсу, набуття загальних та фахових компетентностей (відвідування лекцій та практичних занять). За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни. Роботи, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел у проектних завданнях. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Орбан-Лембрик Л.Б. Соціальна психологія: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. - К.: Академвидав, 2003. - 448 с. © Орбан-Лембрик Л.Б., 2003. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihiologiya-orban-lembrik-lb.html>

2. Головатий М.Ф. Політична психологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге видання. - К.: МАУП, 2019. - 400 с. © М. Ф. Головатий, 2006 © Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2019. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/polit_psih.pdf

3. Матвеєв С.О., Добродум О.В., Димова О.В.. Політична психологія. Навчальний посібник. За ред. С.О. Матвеєва. - К.: ЦУЛ, 2003. - 216 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://filelibsnu.at.ua/publ/navchalno_metodichni_materiali/pidruchniki_navchalni_posibni_ki/3-3

4. Хорошилов О.Ю. Політична психологія: курс лекцій. Одеса: Одеський національний університет ім.І.І.Мечникова, 2006. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/metod/isn/horoshilov.pdf>

5. Козирев М.П. Політична психологія: навч. посібник для студентів, викладачів вищів, практичних психологів, широкого кола науковців / М. П. Козирев. - Львів: ЛьвДУВС, 2018. - 648 с. © Козирев М. П. © Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/434/1/%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%80%D1%94%D0%B2%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>
2. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
3. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>
4. Наукова бібліотека Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова: <http://hklib.npu.edu.ua/>

Крім вказаних вище джерел є доцільним використання інших електронних ресурсів із зазначенням авторів, назви матеріалу на сайті та адреси в Інтернеті.

Розробник:

професор кафедри

психології діяльності в особливих умовах,

кандидат психологічних наук, професор

Олег НАЗАРОВ